

U Z A S A D N I E N I E

do projektu uchwały Rady Ministrów

w sprawie

ustalenia programu automatyzacji i mechanizacji
przetwarzania informacji w gospodarce narodowej

w latach 1966 - 1970

UZASADNIENIE

do projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie ustalenia programu automatyzacji i mechanizacji przetwarzania informacji w gospodarce narodowej w latach 1966 - 1970.

Nowoczesne metody planowania i zarządzania charakteryzują się w każdej dziedzinie gospodarki narodowej koniecznością szybkiego i wielostronnego przetwarzania wzrastających ciągle ilości informacji. Te stale wzrastające ilości danych, potrzeba ich centralizowania i przetwarzania w coraz większych ilościach porównań - wymagają opracowania systemów przetwarzania danych i stosowania odpowiedniego sprzętu pod względem jakościowym i ilościowym.

Głównym źródłem efektów ekonomicznych automatyzacji i mechanizacji przetwarzania informacji jest:

- zmniejszenie kosztów przetwarzania w stosunku do systemu tradycyjnego,
- poprawa ogólnej efektywności ekonomicznej działalności przedsiębiorstw i instytucji np. poprzez:
 - zmniejszenie stanu zapasów materiałów i towarów,
 - wykrycie rezerw produkcyjnych i możliwości ich zagospodarowania dzięki lepszemu przystosowaniu zadań produkcyjnych do posiadanej zdolności produkcyjnej parku maszynowego, limitów zatrudnienia i zaopatrzenia /m.in. możliwości ich optymalizowania/,
 - skrócenie cyklu planowania oraz pogłębienie metod, opartych o aktualne informacje źródłowe,
 - prowadzenie ewidencji zaszczości gospodarczych w oparciu o normatywne metody i dokumenty.

Główne kierunki zastosowań elektronicznej techniki obliczeniowej dotyczą: przemysłu, handlu, gospodarki komunalnej, banków, ubezpieczeń, transportu, centralnych urzędów, uczelni.

Szczególny nacisk w pierwszej fazie elektroniczacji kraju należy preferować na kierunki zastosowań w miejscach powiązań gospodarczych

producenta i konsumenta na bazie obrotu materiałowego i towarowego. Nacisk ten należy położyć na handlowe i przemysłowe centrale zbytu, aby doprowadzić do:

- poprawienia poziomu usług poprzez lepsze, bardziej przystosowane do potrzeb zaopatrzenia ludności i przemysł w towary i materiały,
- posiadanie aktualnej informacji o obrocie towarowym umożliwia lepsze planowanie zaopatrzenia oraz lepsze wykorzystanie zdolności produkcyjnej przemysłu, a także lepsze rozmieszczenie inwestycji,
- stworzenie możliwości bliższego powiązania handlu z producentami,
- ustalenie prawidłowego poziomu cen i marż, gdzie poprzez ceny dążyć można do optymalizacji dochodu narodowego, zaś poprzez prawidłowość marż można lepiej zwymiarować prace aparatu handlowego.

Jak z tego widać wdrożenie systemu elektronicznego przetwarzania danych daje nowe przesłanki oraz stwarza pewne i sprawne narzędzie zapewniające realizację zadań modelowych gospodarki narodowej w najczulszym miejscu, tzn. na odcinku producenta i konsumenta.

I tak np. w jednym tylko przykładowo cytowanym kierunku zastosowań elektronicznych maszyn cyfrowych w obrocie towarowym, a szczególnie w branży odzieżowej, gdzie roczny obrót wynosi 14 mld złotych przy stale utrzymującym się zapasie 6,9 mld złotych w 1964 r. było 951 mln złotych zapasów trudnozbywalnych, których wartość przeceniono ze stratą 300 mln złotych. Natomiast w całym resorcie koszty przeceny tzw. bubli kosztowały gospodarkę narodową - 1.084 mld złotych.

Zastosowanie EMC dając w odpowiednim czasie źródłowe informacje o kształtowaniu się zapasów, nie dopuści z jednej strony do ich zamrażania i wstrzyma w odpowiednim czasie dalszą produkcję tych asortymentów. Zmniejszenie tylko o 5 % ogólnej wartości zapasów w wyżej wymienionym resorcie dałoby w skali rocznej około 4 mld złotych.

Podobnie należy ocenić efekty z zastosowania EMC do prac ewidencji i planowania zapotrzebowania, oraz rozdziału produkcji między huty przez "CENTROSTAL".

Sytuacja Polski w dziedzinie wdrażania nowoczesnej techniki obliczeniowej wskazuje na duże opóźnienie w stosunku do krajów kapitalistycznych, jak i socjalistycznych. Pod względem np. ilości użytkowanych elektronicznych maszyn cyfrowych, Polska zajmuje 25 miejsce w świecie. Wartość ogólna zainstalowanych maszyn jest niższa niż np. w Finlandii, Grecji, czy Hiszpanii.

W zakresie sprzętu poza elektroniczną techniką obliczeniową, stan parku maszyn do przetwarzania informacji i innych maszyn biurowych na koniec 1964 roku wynosił 656.000 jednostek o wartości blisko 8 mld. złotych, w tym m.in.:

- maszyn analitycznych	- 322 zestawy
- maszyn do księgowania	- 6038 szt.
- maszyn do fakturowania	- 3459 szt.
- maszyn do liczenia	- 275.000 szt.
- maszyn do pisania	- 326.000 szt.
- kas rejestracyjnych	- 12.162 szt.

Stanowi to ca 21 maszyn na 1000 mieszkańców.

- Analogiczny wskaźnik w NRD i CSRS, krajach niezaliczanych do przodujących pod tym względem - jest 3-krotnie wyższy.

Na 1 mln mieszkańców przypada w Polsce 10.4 zestawów maszyn analitycznych, podczas gdy w NRD - 32, a w CSRS - 86.

Na 1 zestaw tych maszyn przypada w Polsce ca 10 tys. zatrudnionych w przemyśle, a w CSRS ca 2,5 tys. /według danych z 1959r. w NRF - 1560, a we Francji - 1180/.

Niedostateczne jest również wyposażenie gospodarki narodowej w maszyny do księgowania i fakturowania. Liczbę przedsiębiorstw, urzędów i instytucji kwalifikujących się do zastosowania tej kategorii maszyn, ocenia się w Polsce na 65 tysięcy, podczas gdy stan posiadania wynosi ca 9,5 tys.maszyn.

Wyposażenie w podstawowe maszyny biurowe jest także niedostateczne. Przy średniej normie przyjętej w krajach rozwiniętych 3,2 pracowników umysłowych na 1 maszynę do pisania - u nas wskaźnik ten wynosi blisko 8. Analogicznie w odniesieniu do maszyn do liczenia - norma 4,5, stan - 9,3.

Stąd niski stopień pokrycia zapotrzebowań resortów. W 1964 roku pokryto je:

- na maszyny do pisania	- w 59 %
- na maszyny do liczenia	- w 18 %
- w tym na sumatory	- w 12 %.

Ustalenie programu wdrażania nowoczesnej techniki obliczeniowej, mającego przede wszystkim za zadanie podniesienie stopnia efektywności planowania i zarządzania gospodarką narodową oraz wytyczenie wła-

ściwych dróg zapobiegających dalszemu opóźnieniu się Polski w tej dziedzinie - jest celem niniejszej uchwały.

Ad § 1 - 4

Uchwała przewiduje opracowanie projektu planu stosowania techniki obliczeniowej na podstawie ramowego programu przetwarzania informacji, zawartego w załączniku nr 1.

Program zastosowań, w przeciwieństwie do dotychczasowej sytuacji uwzględnia konieczność powiązania systemu przetwarzania danych przy pomocy elektronicznych maszyn cyfrowych z przetwarzaniem danych na maszynach analitycznych, księgujących i fakturujących.

Uchwała kładzie nacisk na konieczność podjęcia względnie przyspieszenia w jednostkach gospodarczych prac przygotowawczych, poprzedzających wprowadzenie automatyzacji i mechanizacji przetwarzania informacji w zakresie szerszym od możliwości natychmiastowego zaopatrzenia w urządzenia. Wychodzi się z założenia, że przygotowanie systemów przetwarzania danych musi znacznie wyprzedzać posiadanie sprzętu, by mógł być on w kraju efektywnie wykorzystany. Ponadto każde uporządkowanie spraw, jako wynik opracowania systemu, już przynosi wyraźne korzyści. Uchwała zakłada uporządkowanie szeregu odcinków, mające na względzie zwiększenie stopnia wykorzystania maszyn i urządzeń oraz stworzenie warunków organizacyjnych przez wyznaczenie w resorcie jednego ośrodka przetwarzania danych do sprawowania funkcji koordynacyjnych w zakresie spraw szkoleniowych, organizacyjno-przygotowawczych itp. oraz wyznaczenia jednego z zastępców kierownika resortu do nadzorowania i koordynowania zadań określonych w uchwale.

Uchwała przewiduje trzy rodzaje ośrodków obliczeniowych:

- 1/ ośrodki przetwarzania danych, wyposażone w maszyny cyfrowe,
- 2/ ośrodki przetwarzania danych pracujące na cudzych maszynach,
- 3/ stacje przygotowania danych wyposażone jedynie w urządzenia peryferyjne.

Biorąc za podstawę absolutne minimum potrzeb uchwała postuluje powołanie w latach 1966 - 1970:

- 12 ośrodków wyposażonych w maszyny
- 23 ośrodków bez maszyn
- kilkadziesiąt stacji przygotowania danych.

Rozmieszczenia maszyn dokonano na zasadzie stopnia rozwoju gospodarczego poszczególnych okręgów kraju.

Postuluje się w nadchodzącym 3-leciu równoległy rozwój:

- resortowej sieci obliczeniowej
- sieci obliczeniowej Pełnomocnika Rządu.

Sieć obliczeniowa Pełnomocnika Rządu spełniać będzie następującą rolę:

- dociążania zainstalowanych resortowych maszyn cyfrowych,
- projektowanie i eksploatacyjne przetwarzanie informacji dla użytkowników nie posiadających maszyn,
- szkolenie kadr dla nowoorganizowanych ośrodków,
- organizowanie serwisu projektowego dla maszyn eksportowanych.

Uchwałą przewiduje zakup 3-ch maszyn z importu:

2 dla MPC

1 dla sieci Pełnomocnika Rządu.

Posiadanie maszyny z importu w sieci Pełnomocnika Rządu jest warunkiem nieodzownym spełnienia zadań w zakresie przeszkolenia personelu przyszłych ośrodków na maszynie dobrze oprogramowanej i właściwie przystosowanej do przetwarzania danych. Zainstalowanie tej maszyny w Warszawie zapewni wykorzystanie tutejszej kadry, która składa się z personelu o największym w kraju doświadczeniu projektowym SEPD.

Ponadto uchwałą przewiduje uruchomienie ośrodków obliczeń numerycznych w zakresie prac naukowych, projektowych, konstrukcyjnych i technologicznych, wyposażonych w maszyny produkcji krajowej typu ZAM-21, zarówno w resortach, jak i w ramach organizacji Pełnomocnika Rządu.

W ścisłym związku z siecią ośrodków obliczeniowych pozostaje szereg postanowień o charakterze organizacyjnym, a mianowicie:

- 1/ Sprawa uregulowania trybu zaopatrzenia ośrodków obliczeniowych w maszyny i urządzenia do przetwarzania informacji, uzależniającego ich nabycie od posiadania przez nabywców projektu systemu przetwarzania informacji.

Praktyka wykazała, że jednostki gospodarcze, instalujące maszyny i urządzenia, poświęcają mało uwagi sprawom organizacyjnego przygotowania zakładów do mechanizacji przetwarzania danych, następstwem czego jest słabe wykorzystanie później maszyn i urządzeń.

- 2/ Ustalenie normatywów eksploatacji środków techniki obliczeniowej w celu zagwarantowania optymalnego ich wykorzystania.

Obecnie w odniesieniu np. do maszyn analitycznych średnie ich wykorzystanie wynosi 45 - 70 %.

- 3/ Dysponowanie przez Pełnomocnika Rządu w porozumieniu z kierownikami resortów wolną mocą obliczeniową oraz niewykorzystanymi i zbędnymi środkami techniki obliczeniowej na rzecz innych jednostek uspołecznionych. Ma to na celu zabezpieczenie bardziej intensyw - nego wykorzystania mocy obliczeniowej stacji maszyn analitycznych, uzasadnione go szybkim postępem techniki przetwarzania danych.

W związku z tym uchwała zmierza do wprowadzenia obowiązkowej pracy dwuzmianowej w celu rozszerzenia i pogłębienia mechanizacji prac obliczeniowych własnego zakładu, a następnie dla wykonywania usług w tym zakresie dla innych zakładów podległych temu samemu lub innemu resortowi. Wykonywanie usług na rzecz innych zakładów powinno być odpłatne w oparciu o ustalony cennik usług.

Ad § 5

Ścisły związek elektronicznej techniki obliczeniowej z przetwa - rzaniem informacji na maszynach analitycznych oraz z pozostałymi technikami prac obliczeniowo-ewidencyjnych i biurowych występuje w dwóch formach:

- bezpośredniej, gdy maszyny tzw. średniej i małej mechanizacji wy - posażone są w urządzenia do perforacji taśm lub kart i służą jako maszyny przygotowujące materiał wejściowy do maszyn elektronicz - nych względnie analitycznych,
- pośredniej, gdy powstaje kwestia wyboru techniki właściwej w wa - runkach danego użytkownika, tak z punktu widzenia postawionego ce - lu jak osiągalności poszczególnych maszyn, a także z punktu widze - nia perspektywy podłączenia ich w przyszłości do elektronicznego systemu przetwarzania danych.

Ponadto we współczesnym przemyśle maszyn biurowych elektronika wkrę - cza niezwykle szybko w dziedzinę maszyn małej i średniej mechanizacji, podnosząc znacznie sprawność maszyn i rozszerzając sferę ich zastoso - wania.

Z tych względów uchwała postuluje podporządkowanie Centrali Tech - niczno-Handlowej Artykułów Biurowych Pełnomocnikowi Rządu d/s Elektro - nicznej Techniki Obliczeniowej, który nadzorować będzie w ten sposób całokształt spraw związanych z przetwarzaniem informacji w kraju.

Z tych samych powodów uchwała przewiduje podporządkowanie Pełnomocnikowi Rządu Zakładu Organizacji i Techniki Pracy Biurowej, działającego obecnie przy Ministerstwie Finansów. Zakład ten jest jedyną w kraju placówką naukowo-badawczą, specjalizującą się w problematyce organizacji pracy biurowej i dlatego powinien być podporządkowany bezpośrednio koordynatorowi problematyki organizacji oraz mechanizacji prac obrachunkowych i biurowych.

Ad § 6.

Proponowane nadanie Centrali Techniczno-Handlowej Artykułów Biurowych uprawnień do prowadzenia działalności w zakresie handlu zagranicznego idzie naprzeciw żądaniom resortów aby skrócić na terenie kraju drogę zamówień na maszyny i ich montaż oraz na części zamienne, szkolenie za granicą i na dokumentację techniczną i organizacyjną maszyn.

Za słusznnością tego wniosku przemawiają trudności, jakie - pomimo zwiększenia obsady personalnej - ma VARIMEX z opanowaniem coraz bardziej skomplikowanego technicznie asortymentu maszyn. Z tego powodu VARIMEX zmuszony był przekazać Centrali uprawnienia do bezpośredniego załatwiania z dostawcami spraw szkolenia mechaników. W toku omawiania jest sprawa przekazania zagadnienia części zamiennych, dokumentacji oraz fabrycznego programowania niektórych typów maszyn według indywidualnych potrzeb odbiorców krajowych.

Kompetentna obsługa potrzeb odbiorców, a także potrzeb zagranicznych nabywców kilku typów maszyn i urządzeń produkowanych w kraju przez kilka zjednoczeń, wymagałaby poważnego zwiększenia zespołu rzeczoznawców VARIMEX-u, co przy ogólnym braku fachowych kadr w omawianej dziedzinie, napotka na trudności. Słuszniejszym wobec tego rozwiązaniem jest oparcie grupy specjalistów od handlu zagranicznego o środowisko fachowców istniejące w systemie Pełnomocnika Rządu na warunkach zabezpieczających pełną gestią Ministra Handlu Zagranicznego w odniesieniu do działalności Centrali na odcinku handlu zagranicznego.

Ad § 7 - 9

Projekt uchwały wytycza plan produkcji maszyn matematycznych, urządzeń zewnętrznych i peryferyjnych w 2-ach wariantach:

- 1/ plan złożony w Komisji Planowania przy Radzie Ministrów przez M.P.C., opracowany w oparciu o istniejące możliwości produkcyjne,

2/ plan opracowany przez Pełnomocnika Rządu, uwzględniający faktyczne potrzeby na lata 1966 - 1970.

Opracowanie programu produkcji maszyn matematycznych w 2-ch różnych wariantach poddyktowane zostało brakiem dostatecznej ilości środków finansowych w chwili obecnej. Nie wyklucza to ewentualności zwiększenia programu produkcyjnego w przypadku zaistnienia sprzyjających warunków.

Przewidywany asortyment produkcji maszyn matematycznych powinien zaspokoić w zasadzie najbardziej pilne potrzeby, projekt bowiem przewiduje produkcję:

- elektronicznych maszyn cyfrowych do obliczeń naukowo-technicznych,
- elektronicznych maszyn cyfrowych do przetwarzania danych,
- małych maszyn do obliczeń i kalkulacji,
- elektronicznych maszyn cyfrowych do sterowania procesów produkcyjnych i technologicznych,
- uniwersalnych elektronicznych maszyn cyfrowych do obliczeń matematycznych, przetwarzania danych lub sterowania procesów produkcyjnych,
- maszyn analogowych do sterowania procesów lub prac naukowo-badawczych.

Projekt uchwały przewiduje uruchomienie produkcji krajowej niezbędnych urządzeń zewnętrznych i peryferyjnych stosowanych w technice obliczeniowej i w mechanizacji oraz automatyzacji pracy biurowej.

Punktem wyjścia do określenia niezbędnej ilości wyposażenia w te urządzenia na jedną maszynę, była średnia moc przerobowa maszyny matematycznej i wynikające stąd ilości danych wejściowych, które należy przygotować.

Niezależnie od planu uruchomienia produkcji przemysłowej urządzeń zewnętrznych i peryferyjnych projekt uchwały przewiduje import kooperacyjny tych urządzeń. Do czasu pełnego uruchomienia produkcji krajowej niezbędne potrzeby będą musiały być pokryte z importu.

Ad § 10 - 12

Uchwała przewiduje zakup z importu 3-ch kompletów nowoczesnych elektronicznych maszyn cyfrowych do przetwarzania danych, przewidzianych dla Zakładów Radiowych im. Kasprzaka w Warszawie, Centrali Zbytu Żelaza i Stali "CENTROSTAL" w Katowicach i dla Zakładu Oblicze -

niowego w Warszawie, nadzorowanego przez Pełnomocnika Rządu. Zaimportowanie 3-ch elektronicznych maszyn cyfrowych jest niezbędne dla zorganizowania pierwszych ośrodków przetwarzania danych na sprzęcie sprawdzonym dla celów szkolenia kadry specjalistów, sprawdzania programów i praktycznej realizacji przygotowanych już zadań.

Ponadto uchwała postuluje zakupienie w ciężar limitu dewizowego Ministerstwa Kultury i Sztuki maszyny do produkcji papierów specjalnych dla potrzeb przetwarzania informacji, a do czasu uruchomienia produkcji krajowej - zakupu odpowiednich ilości papierów, określonych w załączniku nr 5b.

W zakresie zakupu licencji uchwała przewiduje jedynie 4 urzędników, co do których istnieje rozeznanie z punktu widzenia celowości podjęcia produkcji, możliwości nabycia licencji. W odniesieniu do pozostałych urzędów zewnętrznych i peryferyjnych uchwała przewiduje ich zakup z importu na skutek trudności zakupu na licencji oraz zbyt małe ich ilości, uzasadniające podjęcie produkcji krajowej.

Dokonanie zakupu licencji na sumatory i perfosumatory pozwoli na uruchomienie ich produkcji krajowej, wskutek czego Polska stałaby się jedynym producentem tych maszyn w obozie socjalistycznym. Produkcja ta zaspokoiłaby potrzeby rynku krajowego i stworzyła poważne możliwości eksportowe do krajów - członków RWPG.

Uzyskane środki dewizowe z eksportu tych maszyn mogłyby zrównoważyć wydatki związane z importem innych maszyn i urządzeń zewnętrznych i peryferyjnych.

W zakresie eksportu uchwała awizuje konieczność organizacyjnego przygotowania się do tego zagadnienia poprzez opracowanie przez zainteresowane resorty programu eksportu krajowych maszyn matematycznych oraz urządzeń towarzyszących.

Program eksportu powinien przewidywać m.in. przekazanie Ministerstwu Handlu Zagranicznego przez Ministerstwo Przemysłu Ciężkiego dla celów akwizycji jednej maszyny matematycznej typu ZAM21 i ZAM-41 wraz z niezbędnymi programami przetwarzania, wzorów urządzeń pamięci bębnowej, ferrytowej oraz innych urządzeń.

Niezbędne dla celów eksportu ilości maszyn matematycznych, urządzeń i podzespołów do nich, powinny mieć pokrycie w planie - maksimum produkcji, ustalonym według niniejszej uchwały.

Ad § 13

Uchwała wskazuje, że dla realizacji nakreślonych zadań rozwoju automatyzacji i mechanizacji przetwarzania informacji w latach 1966-1970 może i powinna mieć duże znaczenie współpraca międzynarodowa w ramach RWPG.

W dziedzinie konstrukcji i produkcji maszyn matematycznych poczynione są pierwsze kontakty z CSRS i NRD. Omówione zostały możliwości kooperacji i podziału zadań w dziedzinie produkcji maszyn i podzespołów.

Konieczne jest sfinalizowanie rozmów w zakresie koordynacji prac naukowo-badawczych nad konstrukcją i nawiązania kooperacji w sprawie produkcji maszyn o szybszej technice obliczeniowej oraz zbadanie możliwości współpracy w dziedzinie zastosowań elektronicznych maszyn cyfrowych.

W celu połączenia wysiłków wszystkich krajów - członków RWPG uchwała nakłada obowiązek na Pełnomocnika Rządu przedstawienia wniosków, niezbędnych do zawarcia wielostronnych umów z Krajami RWPG, a na Przewodniczącego Komitetu Współpracy z Zagranicą - przyspieszenie podjęcia decyzji w tej sprawie.

Ad § 14

Zadania w dziedzinie prac naukowo-badawczych określone są w uchwale w sposób kierunkowy.

W dziedzinie konstrukcji maszyn matematycznych program prac badawczych ma na celu zbliżenie się w latach 1966 - 1970 do poziomu krajów przodujących w technice maszyn cyfrowych.

Wymaga to zbudowania części elektronicznych maszyn na układach mikroelektronicznych. W ślad za zmianą techniki powinna pójść modernizacja organizacji wewnętrznej maszyn w celu lepszego wykorzystania szybkości mikroukładów oraz zwiększenia niezawodności nowych elementów.

Prócz tego zadania nadchodzącego 5-lecia wymagać będą - stosownie do zasady wewnętrznego zbilansowania szybkości zespołów maszyny - opracowania modułów pamięci operacyjnych: dużych o cyklu około 1/usek i małych o cyklu około 0,1/usek.

Zadania w dziedzinie pamięci masowych zewnętrznych sprowadzają się do zbudowania modeli jednostek o pojemności 10^8 bitów.

Bieżące zadania obejmować będą modernizację zbudowanych obecnie maszyn typu ZAM lub ODRA, zwiększenie szybkości pracy, zwiększe-

nie ilości typów oraz dokończenie opracowań i uruchomienie produkcji urządzeń zewnętrznych, jak np. szybkich dziurkarek taśmy, szybkich czytników taśmy, pamięci taśmowych, drukarek wierszowych itd.

W dziedzinie zastosowań elektronicznych maszyn cyfrowych uchwała określa ramowo prace naukowo-badawcze w następujących kierunkach:

- 1/ automatyzacji i mechanizacji przetwarzania danych z zakresu zarządzania w skali całej gospodarki narodowej, zjednoczeń i przedsiębiorstw,
- 2/ zastosowania maszyn matematycznych do obliczeń naukowych,
- 3/ zastosowania maszyn matematycznych do sterowania i przetwarzania w czasie realnym.

Ad § 15 - 18

Cały program rozwoju automatyzacji i mechanizacji przetwarzania informacji jest ściśle uwarunkowany odpowiednim przygotowaniem kadr. Niezbędny jest tu wysiłek Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwa Oświaty, Pełnomocnika Rządu i resortów.

Na Pełnomocnika Rządu uchwała nakłada obowiązek kursowego szkolenia szeregu specjalności i zorganizowania do 1968 roku Centralnego Ośrodka Szkoleniowego, wyposażonego w maszyny i inne pomoce nauczania. Ośrodek ten, wyposażony w internat, dokształcałby specjalistów, zatrudnionych w resortach na kilkumiesięcznych kursach różnych specjalności - z oderwaniem od pracy.

Ad § 19 - 20

Uchwała nakłada obowiązek sfinansowania programu automatyzacji i mechanizacji przetwarzania informacji w gospodarce narodowej na zainteresowane resorty w ramach limitów, przyznanych im w planie 5-letnim na lata 1966 - 1970. Uściślenie zadań i środków finansowych będzie dokonywane przez resorty w ich rocznych planach gospodarczych.

Odnosnie zadań wynikających dla Pełnomocnika Rządu uchwała zobowiązuje Przewodniczącą Komisji Planowania przy Radzie Ministrów do wydzielenia globalnych środków finansowych i inwestycyjnych na lata 1966 - 1970 i ściśle określonych na lata 1966 - 1968 /załącznik nr 10/.

Wysokość nakładów inwestycyjnych na realizację programu, objętego niniejszą uchwałą, została ustalona zgodnie z zaleceniami Komisji Planowania przy Radzie Ministrów.

Ad § 22

Park maszyn do przetwarzania informacji i innych maszyn biurowych liczył z końcem 1964 roku około 656 tysięcy jednostek o wartości blisko 8 mld złotych. Około 60 % tego parku, pochodzącego prawie w całości z importu, nie ma żadnej opieki konserwacyjno-remontowej. Na 1000 maszyn przypadało z końcem 1964 roku średnio 3,2 mechaników, podczas gdy wskaźnik ten powinien wynosić 9 mechaników na 1000 maszyn. Wskaźnika tego nie osiąga żadne województwo, przy czym najgorsza sytuacja ma miejsce w opolskim - 2,3, kieleckim - 2,2, olsztyńskim - 1,7, i lubelskim - 1,3.

Według danych uzyskanych w 1964 roku przez Komitet Drobnej Wytwórczości z Wydziałów Przemysłu PWRN, w 90 powiatach nie ma w ogóle mechaników maszyn biurowych, a w 134 jest po 1 mechaniku, przy czym są to przeważnie niewykwalifikowani mechanicy maszyn biurowych.

Ponadto w zakresie maszyn analitycznych oraz maszyn do księgowania i fakturowania, wystąpi konieczność wykonania do 1970 roku remontów kapitałnych około 4700 maszyn u dostawców kosztem 40 mln złotych dewizowych, tzn. 460 mln złotych obiegowych. W przeciwnym przypadku co najmniej połowa tej ilości, tj. około 850 maszyn analitycznych oraz 1500 maszyn do księgowania i fakturowania o łącznej wartości odtworzeniowej około 330 mln złotych ulegnie całkowitej dewastacji.

W związku z tym Międzyresortowa Komisja d/s Automatyzacji i Mechanizacji Prac Obrachunkowych i Biurowych zawarła w swoim sprawozdaniu m.in. wnioski o rozbudowę zaplecza technicznego i magazynowego w okresie do 1970 roku kosztem 275 mln złotych /w tym MHW - 205 mln złotych i KDW - 70 mln złotych/.

W toku prac nad wnioskami Komisji ustalono ostatecznie potrzeby inwestycyjne w latach 1966-1970 na kwotę 190 milionów złotych, w tym CTHAB - 120 milionów złotych i jednostki drobnej wytwórczości - 70 milionów złotych.

Obniżenie wielkości postulowanych nakładów było możliwe dzięki:
a/ zastosowaniu zasady koncentracji i specjalizacji baz i warsztatów remontowych - zgodnie z § 8 uchwały nr 365 Rady Ministrów z dnia 20.IX.1961r. w sprawie usprawnienia gospodarki remontowej,

b/ wykorzystaniu doświadczeń służb remontowych w ZSRR, NRD i CSRS, polegających właśnie na daleko idącej specjalizacji baz remontowych i warsztatów oraz wykonywaniu remontów kapitalnych systemem przemysłowym.

Realizacja planowanych inwestycji CTHAB i drobnej wytwórczości przy równoległym ograniczeniu wzrostu własnej obsługi technicznej większych stacji maszyn do potrzeb ściśle eksploatacyjnych, pozwoli zwiększyć do 1970 roku łączną ilość zatrudnionych mechaników i robotników bezpośrednio produkcyjnych do 6600 osób i objąć obsługą techniczną blisko 80 % parku maszyn.

Średni wskaźnik ilości mechaników na 1000 maszyn wzrośnie z 3,2 w 1964 roku do 7,2 w 1970 r.

Nakłady KDW na zaplecze techniczne mechanizacji prac obrachunkowych i biurowych nie są objęte planami terenowymi. Wnioskowaną kwotę 70 milionów złotych proponuje się potraktować jako rezerwę w dyspozycji Przewodniczącego KDW, który rozdzielałby ją na wniosek powołanej w 1964 roku przy CTHAB komisji koordynacyjnej zaplecza technicznego.

Dokumentacja inwestycyjna baz remontowych i warsztatów rejonowych jest opracowywana od 1963 roku i będzie gotowa w terminach zabezpieczających realizację inwestycji.

Ad § 23 - 29

Uchwała w niniejszym brzmieniu uwzględnia zastrzeżenia zgłoszone przez zainteresowane resorty do poprzednich wersji, a w szczególności przez resort Przemysłu Ciężkiego, Finansów, Komisji Planowania przy Radzie Ministrów oraz Komitet Nauki i Techniki.

Wobec dezaktualizacji szeregu zagadnień oraz przejęcia zadań przez niniejszą uchwałę, uchylono uchwałę nr 91/59 Rady Ministrów z dnia 5 marca 1959 r., uchwałę nr 346/60 KERM-u z dnia 4 października 1960 roku i uchwałę nr 400/61 KERM-u z dnia 13 grudnia 1960r.

Dokonano również niewielkich poprawek w:

- uchwale nr 18/64 Rady Ministrów z 22 stycznia 1964 r. w sprawie rozwoju elektronicznej techniki obliczeniowej - w części dotyczącej współpracy Pełnomocnika Rządu z Prezesem G.U.S. w związku z przejęciem Biura d/s Mechanizacji Prac Statystycznych G.U.S.-u,
- uchwale nr 4/63 Rady Ministrów w sprawie utworzenia organizacji pod nazwą "Centrala Techniczno-Handlowa Artykułów Biurowych" - w części dotyczącej zmiany nazwy tej Centrali, powodującej częste nieporozumienia co do jej charakteru i zakresu działania.